

■ Aages - profit în creștere cu 62%, în primele nouă luni ale anului PAGINA 3	■ Tra de Ville: Aquila - între integrarea achizițiilor și impozite suplimentare PAGINA 9	■ Ingineria medicală se "expune" la Universitatea Politehnică București PAGINA 10	■ Curse aeriene anulate de cenușa vulcanică PAGINA 10
■ Casele foștilor președinți, subiect de campanie electorală PAGINA 3			■ Liga Națiunilor, meci decisiv pentru locul 1 în grup PAGINA 10

GRAM AUR = 387,3649 RON   FRANC ELVEȚIAN = 5,3176 RON   EURO = 4,9759 RON   DOLAR = 4,7329 RON

Robotul și atelierul de "putini"

O ședință de sumar la ziar este un spectacol în sine, uneori amuzant, alteori grav, din când în când prea complicat, alteori puțin anost. Săptămâna aceasta, inevitabil s-au discutat teme politice, alegeri, Ciucă, Simion, Cioloacu, Trump, Gușă, judo, Putin.

Stop, aici s-a introdus prima șopărlă, "probabil actualul Putin habar nu are de tehnicile judo", clasicul "de ce?" a fost urmat de un "păi e altul, asta a studiat în alt loc". Odată deschisă poarta, s-a pornit la goană pe câmpul speculațiilor. S-a ajuns până la ideea, de spânșit din filmele SF, că există o fermă, un atelier de produs "putini". Cum descuipa risca să devină foarte serioasă, vocea rațiunii din birou a tunat "Păi dacă aveți așa multe informații, mai cereți atenție și scrieți un material!"

Stop joc, rădem glumim, dar nu părasim incinta cu semnătura noastră la înmânare.

ChatGPT are cuvântul

Ca să nu rămână discuția fără cea mai mică finalizare, dar cum nici nu putem scrie orice fără dovezi concrete, am decis să pornim dialog cu probabil cel mai bun prieten al omului din viitorul apropiat, robotul. (D.N.)

(continuare în pagina 3)

Campania electorală: faza pe servicii

Nu vă înfiorați prea tare, nu întârziți la idei, nu vă îngrijorați, este doar o figură de stil. Zisele "servicii" au fost, sunt și vor fi prezente, ca mai totdeauna, în toate fazele alegerilor de pe plaiurile mioritice, de la pre-campanie și selecția a actorilor-candidați, până la anunțul oficial al Marelui Cîștigător.

Dacă acest fapt se vede acum, mai clar ca niciodată și mai stident ca oricând, lucrul se datorează nu atât intensificării activităților "de servicii", legate de alegerea din România, ci unei circumstanțe simple, banale și înțele: candidații și echipele lor de "consilieri" pe bani grei și știință puțină sunt sub orice critică. La pămint! Mai jos de atât nu se poate, eram gata să spun. Dar, nu mă grăbesc. Optimist cum sunt, nu mă despart niciodată de convingerea că, totuși, învoiașca se poate...

clar și mai rău! Ceea ce străduiește în această așezată campanie electorală este doar incapacitatea sticloasă de comunicare a candidaților și inepția seacă a celor care îi due de mînd spre abisul irelevanței. Niciunul dintre cei care, chipurile, se înfruntă pentru a ocupa scaunul de la Cotroceni, nu este în stare să spună ceva, să se adreseze într-un fel care să facă priză cu cei de la care așteaptă votul prostred. Într-un slip regizat mai mult decît primul meu "turmat" de la cerul micilor cinești, unde mi-am făcut učenicia pe vremea pionieriei, Geoaană, spre exemplu, nu spune doct-sfătos, tip profesor-universitar-doctor-docent, că fără școală și sănătate, se duce dracului rapă... pardon, moștenirea genetică a poporului!

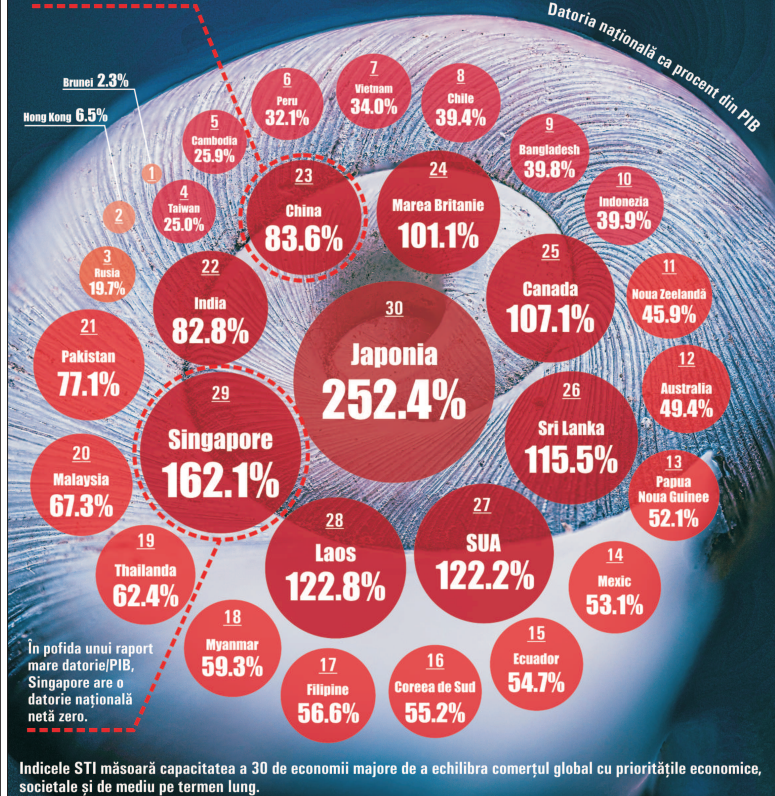
(continuare în pagina 3)

Japonia, țara cu cea mai mare datorie guvernamentală raportată la PIB

Datoria guvernamentală în 30 de economii majore

Nivelul datoriei guvernamentale poate avea un impact semnificativ asupra deciziilor financiare și geopolitice, influențând totul - de la dobânzi la politici comerciale.

Dacă este luată în calcul și datoria guvernelor locale, raportul datoriei/PIB în China ar fi de 130%.

Indicele STI măsoară capacitatea a 30 de economii majore de a echilibra comerțul global cu prioritățile economice, societale și de mediu pe termen lung.

Raportul datoriei publice/PIB este un indicator cheie al sănătății financiare a unei țări, oferind o perspectivă asupra capacității guvernului de a-și gestiona datoria și, totodată, modelează flexibilitatea politicii fiscale și joacă un rol crucial în influențarea încrederii investitorilor, potrivit unei analize de la Fundația Hirsch, care arată că este datoria guvernamentală ca procent din PIB în 30 de economii majore, în baza datelor din raportul World Economic Outlook al FMI. Analiza include indicele Sustainable Trade 2024 (STI), pe care Fundația Hirsch l-a elaborat în colaborare cu IMD World Competitiveness Center.

Conform surselor citate, un raport relativ scăzut între datoria publică și PIB, cum este cazul în Brunei, se traduce într-un scor ridicat (și favorabil) al datoriei publice STI. În schimb, o rată relativ ridicată a datoriei publice, cum este cazul Japoniei, s-a tradus într-un scor scăzut (și, prin urmare, nefavorabil) al datoriei guvernamentale STI. Scorerul a fost transformat de autori în analiză într-o medie pentru fiecare economie, creând un clasament de la 1 la 100. Astfel, plasat pe primul loc, Brunei are un raport datoriei publice/PIB de 2,3%, și este urmat de Hong Kong (6,5%), Rusia (19,7%), Taiwan (25%), Cambodgia (25,9%), Peru (32,1%), Vietnam (34%), Chile (39,4%), Bangladesh (39,8%) și Indonezia (39,9%). (A.V.)

(continuare în pagina 12)

Datoriile gospodăriilor din SUA au atins un nou maxim istoric

Creditul acordat gospodăriilor din Statele Unite a atins un nou record și în T3 2024, de 17,94 trilioane de dolari, pe fondul unei creșteri trimestriale de 147 miliarde, după un avans de 109 miliarde de dolari în trimestrul precedent, conform ultimului raport de la Federal Reserve Bank of New York (FRBNY) (vezi graficul 1).

După cum arată datele de la FRBNY, soldul creditului a crescut cu 652 de miliarde de dolari față de aceeași perioadă a anului precedent și cu 3,0 trilioane față de sfârșitul anului 2019.

Deși soldul creditului acordat gospodăriilor continuă să crească în termeni nominali, creșterea veniturilor a depășit creșterea datoriei, a declarat Donghoon Lee, economist la FRBNY, care a mai precizat că "ratele ridicate ale restanțelor deșvăd vie ștre pentru multe gospodării, chiar și pe fondul unei anumite moderări a tendințelor în acest trimestru".

Creșterea anuală a datoriei populației din SUA s-a temperat până la 3,8% în T3 2024, de la 4,3% în trimestrul precedent în condițiile în care creditul ipotecar și-a temperat creșterea anuală până la 3,7%, de la 4,2%, iar creditul acordat pe carduri și-a temperat creșterea anuală până la 8,1%, de la 10,8%.

După ce a depășit pragul de 1 trilion de dolari în T2 2023, soldul creditului acordat pe carduri și-a continuat creșterea în al treilea trimestru al anului. Avansul trimestrial a fost de 24 de miliarde de dolari, până la 1,166 trilioane, iar avansul față de aceeași perioadă a anului trecut a fost de 87 miliarde de dolari (vezi graficul 2).

Valoarea creditelor ipotecare nou acordate a crescut cu 74,2 miliarde față de trimestrul anterior, până la 448,3 miliarde de dolari, iar soldul creditului ipotecar a crescut cu 75 de miliarde de dolari față de T2 2024, până la 12,59 trilioane de dolari.

Față de aceeași perioadă a anului trecut, creditul ipotecar înregistrat un avans de 454 miliarde de dolari în T3 2024. Creditele ipotecare nou acordate au atins un nivel record de 1,218 trilioane de dolari în T2 2021. Creșterea dobânzilor din ultimul an a temperat semnificativ cererea pentru creditele ipotecare la nivelul tuturor categoriilor de clienți, indiferent de scorul de credit care reflectă bonitatea financiară.

Creditul auto și-a accelerat creșterea anuală până la 3,1% în T3 2024, de la 2,8%, pe fondul unei creșteri trimestriale de 18 miliarde de dolari, până la un sold de 1,644 trilioane de dolari, un nou nivel record. Valoarea creditelor auto noi acordate, inclusiv contractele de leasing și refinanțări, a fost de 181,2 miliarde de dolari, în creștere cu 5,1 miliarde față de trimestrul anterior.

(continuare în pagina 12)

CALIX RICHEHA